

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS: **FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olós árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Szocializmus és kereszténység.

A szocializmus legrövidebb meghatározása lehetne: *A társadalmi elemek új elhelyezkedése.* A társadalom száz és száz alkotó eleme fejlődésében szétrepeszt a kereteket és zugva, sokszor zuzva tör magának utat jövő boldogulása felé. Nem új jelenség. Forduljunk a régi zsidók jubileumára. Huszonöt évig mindenki szabadon használta esztét, szorgalmát, ravaszágát, hogy vagyonhoz jusson és természetesen az erős a gyöngék fölé emelkedett. A mózesi jubileum törvénye azonban úgy intézkedett, hogy a huszonötödik évben minden vagyon visszaszállt a negyedszázad előtti birtokosra, vagy ivadékára. Ez a törvény megszűnt, nem enyészett azonban el az erők és gyengék küzdelme. A keresztől sugárzó igazság és szeretet mindig tudta pótolni az írott törvényeket, sőt a törvények nem képesek az igazságot és szeretetet helyettesíteni. Az ezernyi szocialis kérdés, melyekre oly nehéznek látszik a felelet, igazolják ezt. Mennél távolabb áll a társadalom a keresztitörvényétől, annál több és nehezebb kérdésbe ütközik. Az igazság és szeretet helyébe törvényt és humanizmust léptetett az új kor, de ezekkel azokat pótolni nem tudta és a szabadság kihirdetésével épen a hűnös élelmességet tette urrá a szelidség fölött, a bünt az erény, az erőszakot a rend fölött.

Nem lévén eszköz az ellentétes erők kiegyenlítésére, kitört az osztály és érdekharca, melyben az a győztes, aki élesebb és ölbbs fegyvert vesz a kezébe.

Ez a küzdelem harc marad, mely győzelmekkel és leveretésekkal jár, de békét soha nem hozhat a társadalomba. Az erősebbek győzelme megszorítja a leverettek számát; az elnyomottak felszaporodó tömege fizikai súlyával kerekedik fölül és elnyomottból zsarnok és boszuálló lesz. Egyre megy: akár kevesek zsarnoksága alatt nyög a társadalom, akár a tömegek öklőjoga gyakorol fölötté kényuraságot.

A vérbeli szocialista nem is ohajtja a szocialis kérdések megoldását, sőt örül azok elmérgesedésének, mert neki harc kell, hol szeretet helyett gyűlölni, gyógyítás helyett ellenséget ölni lehet. A szocialista lelkesedése,

elszántsága éppen a gyűlöletben és az akadályok robbantásában áll. Epiteni, gyógyítani nem tud, mert ahhoz szeretet kell, a szeretet pedig kizárólagosan a kereszténység tulajdona.

A társadalmi béke és a társadalmi elemek igazságos jóléte kívánja tehát, hogy a szocialis bajok orvoslását az arra egyedül illetékes kereszténység vegye kezébe még pedig sietve, mert a szocialdemokratia minden lépése oda irányul, hogy az istentelenség és erkölcsi szabadság megkedveltetésével uralomra jusson, a kereszténység éltető sugarát a néprétegei től elzárja és a társadalmi kérdések keresztényi megoldását eleve lehetetlenné tegye.

Mit magyarázzuk mi azt, hogy a mezőgazdasági és ipari nap-szamos helyzete javítást vár; ki nem látja, hogy a magyar kigazdaság és kisipar súlyos sebében sinlődik; mit emlegetünk a társadalom többi osztályainak erkölcsi és anyagi váltságát? Aki ezt nem látja, az aluszik, vagy vak. Hanem igenis magyarázzuk, két kézzel mutogatjuk az igazságot annak, hogy ha mi nem sietünk a társadalmi zavarok rendezésére, a szenvedő osztályok gyógyítására, majd sietnek azok, kiknek lelket piszkos gyűlölet, rothadt erkölcsi felfogás és a legbűnösebb eszközökben sem válogatós érvényesülés szomszja vezeti.

Elvesztegetni való időnk nincs.

A társadalmi keretben oly képek vannak elhelyezve, melyek közel állanak lelkünkhöz, szívünkhöz. A társadalom keretén belül a haza, a nemzet, a család képe, abban az egyesek nyugalma és boldogsága: mindmégannyi drága kincse az embernek, a magyarnak és az egyéneknek. A szocialis küzdelmek között láttunk már vért folyni, tömegeket fellázadni, láttunk elég vándor- és koldusbotot, láttunk már *letépett nemzeti zászlót* a csöcselék lába alatt, hallottunk elég káromlást Isten ellen, vad röhögést haza, család és erkölcs fölött. Akiben Isten, haza, család és felebarát iránt tiszta érzés honol, nem keshetik. A szocialis bajok ellen a kereszt tanában rejlő erő győzhet csak. Az erő, gépezet, fogaskerek, tranzmissió nélkül jó munkát sohasem végezhet. Mi keresztények vagyunk a gépezet, kikben az igazi emberszeretet él. Itt nem határoz az, hogy ki mily állás-

ban és körben forog, mily színűre festette az élet mestere. Ha egy erőre, a kereszténység erejére indulunk, fogódzék egybe karunk és egységes jó szándékkal és akarattal mozduljunk meg a keresztény szeretet munkájára. Társadalmunk bajait orvosolni, nehéz kérdéseit bölcsen megoldani, nemzetünk, népünk erkölcsi és anyagi boldogulásáért fáradozni, több, mint emberi munka, mert keresztényi, mert isteni gondolat. Ezen néhány sor elé azt irtuk: Szocializmus és kereszténység. Társadalmi életünkben felütötte fejét a szocializmus, mert lehanyatlott a kereszténység. Az élet-halálra küzködő két fél a kereszténység és szocializmus szinte ikertestté nőtt össze *keresztényszocializmus* név alatt. Kívánjuk, hogy ne tartson soká, hiszen harcot jelent. Ne tartson soká, győzzön a kereszténység és hulljon alá a szocializmus, mert a hol a kereszténység uralkodik, ott lehetnek muló társadalmi bajok és kérdések, de a vörös zászló vörös fénye kifakul és fehérre mosódik, hogy véres gyűlölet helyett, a szeretet hófehér békéjét és örömeit hirdesse.

Szentiványi Károly.

Udvarhelymegye Rákóczi szabadságharcában.

Irta: *tarcasfalvi Pálffy Aladár.*

(1. folytatás.)

Rákóczi 1703 augusztus elején már Székelyhídon volt táborban s a székeltek és németek által védett Szilágysomlyót hamarosan elfoglalva, Kolozsvárig portyáztak Rabutin Szébenből kijöve, gróf Bethlen Sámuel néhány ezer vármegyei és székely haddal a kurucok ellen küldötte, a kikkel a szolnokdobokamegyei Szentbenedeknél megütközött, de csatát vesztett. E győzelem újabb reményt öntött az erdélyiekbe, hogy a kurucokhoz csatlakozva, megvédhetik jogaikat. Thököly bujdosó társai közül is számosan tértek vissza, így Guthy István, már előbb a szabadságharc hírére, most pedig báró Orlay Miklós kapitány, aki bujdosó csapatával meg-lepte gróf Kosztka alezredest és hadait megsemmisítette úgy, hogy maga a vezér is elesett. Ezután Gyulafehérvárt és Marosvásárhelyt foglaltak el. A gubernium 1703. aug. 25-én rendeletet bocsát ki a székekhez, hogy azokat a császár hűségén megtartsa és elvonja a Rákóczi Ferenc és Beresényi Miklós által szervezett „pártütéstől” (?).

Rabutin pedig az egyes vidékek oltalmára seregeket rendelt. Thorocz-kay Istvánt a Szamos mellé, gróf Pekry Lőrinc fehérmegyei főispán és udvarhelyszéki főkapitányt Balázsfalva mellé, gróf Mikes Mihályt Háromszékre, Sándor Jánost Csikba stb.

Az udvarhelyszéki székeltek a Thorocz-kay István seregébe rendeltettek. E végből a gubernium 1703. szept. 25-én azt rendeli Pekry Lőrincnek, a szék főkapitányának, hogy Udvarhelyszékre jó fegyveres, paripás, az egész vitézlő (primor?) rendből 330 lovas minél előbb felüljön s ki-ki Marosvásárhelyre jöjjön. Nagy titokban valogatták össze őket s tiszljei Ugron Tamás, Pálffy Zsigmond és Kádár Mihály voltak. A székelteknek azonban sehogysem tetszett a labancodás s a ki csak tehetette, bármely módon kihuzta magát alóla, sokan még a lovukat is eladták, csak hogy a németnek szolgálni ne kelljen. Természetesen ilyen viszonyok között nem valami harcrakész hadfiakat küldtek Vászárhelyre, ugyannyira, hogy tisztességesen fel sem voltak fegyverkezve. Emiatt a gubernium újabb 330 lovasat kér. Ezek aztán jobban voltak felvegyverkezve, de nem is tagadták, hogy ők szívesebben harcolnak a kurucok seregében. Ilyen körülmények között alig várták az udvarhelyi székeltek a boncikai táborban, hogy a kurucokkal megütközzenek, ami nem sokára be is következett 1703. nov. 10-én. Levették s gondolom nem nagy fáradsággal Thorocz-kay seregét, sőt magát is, valamint seregének nagy részét elfogták s Rákóczihoz küldötték a to-kaji táborba, ahol egytől egyig föl- esküdtek kurucnak és Thorocz-kayt a fejedelem 1704 elején az erdélyi hadak fővezérévé is kinevezte. A gr. Pekry Lőrinc parancsnoksága alatt levő székeltek is könnyű szerrel legyőzték magukat a Törökország-ból bejött bujdosó hadakkal s ők is vezérükkel s annak fiával Gáborral együtt kurucokká lettek.

Igy tettek a többi székely székek is, de az első köztük Udvarhelyszék volt.

A Törökországba menekült s onnan visszatért bujdosók Balázsfalva és Gyulafehérvár elfoglalása után Marosvásárhelyre vonultak s azt felégetve az anyaszék fővárosába Udvarhelyre vették útjukat. Guthy e kuruc hadak vezére, előbb Thököly századosa, Szombatfalva felől jött Udvarhelyre s a Budvár alatt átkel- ven a Küküllőn, a Cserevápn fel a papok kertjén keresztül, a kettős kutnál ki, a felsőpiacon megállapo- dott s a kurucokat elszállásolta, maga a Botos-utcában (mai Kossuth-utca) levő Ugron-házba ütötte fel hadi szállását. A városiak nagy része drágas- gaikat összepakolva, felekezetikülön- bég nélkül a felső templomba menekült. Guthy itt a vár megostromlásához lá- tott. Azonban a Ruyter várparancsnok, Szeles János elbeszélése szerint, nem várta meg az ostromot, hanem a várat feladva, úgy ő maga, valamint egész serege felesküdt a kuruc-zászlók alá s oly hűséggel küzdöttek alatta, hogy később kapitányi, sőt az ezre- desi rangot is elérte Ruyter. 1703 végén már egész Erdély s vele Ud- varhelyszék is a kurucok pártján volt. Aki esetleg a maga maradiságánál vagy felszénél fogva nem akart csat- lakozni, azt szinte rákényszerítették, hogy az igaz ügy zászlója alá fel- esküdjen. Üldözték őket nemcsak az idegen, de még a városi kurucok is.

(Folyt. köv.)

Válasz az „Ébredés“-re.

Tekintetes Szerkesztőség!

Folyó évi okt. hó 11-én a „Székely-Udvarhely“ 80. számában megjelent „Ébredés“ című vezércikknek az iskolai illető részére legyen szabad következőkben tisztelettel reflektálni és megkérni, hogy b. lapjának legközelebbi számában azt közléni tenni sziveskedjék.

A vezetésem alatt álló székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskolában mindjárt egy évtized óta, (mert most e tanév végével lesz csak 10 éve, hogy az első végzett negyedéves növendékek az iskolából kibocsáttattak) a növendékek az ország különböző helyein levő kő- és agyagipari műhelyekben (gyárakban) az igazgatóság közvetítése folytán nyertek elhelyezést. Hogy azok közül néhányan — és az is csak évekként ezelőtt történt — más pályára léptek, az oly tény, mely nemcsak nálunk, de más iskolában is előfordult és előfordulhat ezután is.

Most azonban megnyugtatom a cikk szerzőjét, hogy ezek óta minden tanév vége felé, a mesterek részéről a végzendő növendékek kereslete sokkal nagyobb, mint a kínálat. Továbbá jelezni kívánom azt is, hogy nemcsak Filep Dezső korondi agyagiparos, jelesen végzett növendékünk lett azóta önálló, hanem még a következők is: Szeles Gyula kásonyakabfalvi, mint kiváló agyagiparos tanulóik közül itt van Faragó (Klapenbach) Árpád, ki Budapesten szobrászművész és eddigi munkáival több sikert ért el, mint önálló agyagiparost felemlíthetem még Kiss Domokos és Kiss Károly testvéreket, kik Amerikában letelepedtek, műhelyt nyitottak, s ott akarják a magyar agyagipar dicsőségét hirdetni.

Néhány végzett növendékünk közül továbbá külföldön van: Csizsér János, ki mint az iparművészeti tanodának jelesen végzett növendéke, jelenleg az Académie Julianban van Párisban. Többben az iparművészeti iskolában folytatják tanulmányaikat, néhány meg mint üzletvezető szerepel az ország különböző részeiben a többi mint segédek dolgoznak különböző műhelyekben.

A kőipari szakon végzett növendékeinkről a következőket van szerencsém közölni:

Itt van Zonda István, önálló kőfaragó mester Kézdi-Polyán, továbbá Zsákó Kálmán önálló kőfaragó m. Marosvásárhelyen, Derzsi Gergely önálló Török-Bálinton, Rápolti Lajos, mint az iparművészeti tanodának jelesen végzett növendéke, jelenleg egyik legkedveltebb növendéke Strobl Alajos budapesti szobrásztárnak, továbbá Siklódi Lőrinc szintén Strobl A. tanár egyik kedvenc növendéke volt, jelenleg Párisban folytatja tanulmányait. Kányádi Dénes Berlinben mint szobrász dolgozik, néhány tanuló mint üzletvezető szerepel, a többi mint kőfaragó segéd sikerrel dolgozik, szintén az ország különböző részeiben.

Ezeket óhajtottam közléni és az „Ébredés“ című cikk t. szerzőjét megnyugtatni, hogy igenis uttörő, és céltudatos munkát végezünk. Az iskola vezetősége és tanszemélyzete — amely hivatását öndicséret nélkül — ez irányban lelkesen teljesíti, ezután is kötelességének s egyik legsebbebb ambíciójának fogja tartani, hogy a végzett növendékek mindig keresetbe jussanak becsületes, szakképzett munkások lehessenek.

Székelyudvarhely, 1906. okt. 15.

Vagyok ezek után az igen tisztelt Szerkesztő urnak kiváló tisztelője:

Hargita Nándor,
ipariskolai igazgató.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mikes.

(Rákóczi hamvainak hazahozatalakor.)

Élted virágában, mesze idegenből,
Hazasírt a lelked.

Enyhet csak az adott, sötét sírodban is,
Hogy ott van teveled
Dicső fejedelmed.

Viszik a porait Rákóczi Ferencnek
Szép Magyarországra,
És elmaradsz tőle, jó Mikes Kelemen,
Hűséges diákja,
Aranyos pennája.

Most már egyedül vagy... Egyedül hallgatsz
Tenger mormolását,
Mikor fényugárba öltözött nagy lelked
Keresi gazdáját,
Legszebb ideálját.

Fáj, hogy nem hozhatunk őseid földjére,
Szeretet mártírja,
Hogy szent sírhalmokban, az egész székelység
Drága kincsét bírja,
Hol búját elsirja...

Szélvész vagy tengerár széthordta poraid,
Csak hült helyét látjuk,
De lelked feuségét, dicső honszerelmét,
Szíveinkbe zárjuk,
Mindörökké áldjuk!

Fülei Sz. Lajos.

— **Katonai kedvezmény.** Folyó hó 22-én és az ezt követő napokon a honvédelmi miniszteriumban szaktanácskozmány lesz, amelyre a miniszter által Damokos Andor, vármegyei alispánja is meghívott. A szaktanácskozmányazon kérdést fogja tárgyalni, hogy minő elvek szerint határozassék meg az a földbirtok-minimum, amelynek alapján az öröklött mezőgazdaságok birtokosai a véderőtörvény 33. §-ában foglalt kedvezményben részesíthetnek.

— **Gagyhy Dénes** pozsonyi állami főreáliskolai rendes tanár székely atyáinkat, lapunk kiváló munkatársát, a közoktatásügyi kormány a francia irodalmi és nyelvészeti viszonyok, valamint a francia középiskolai tanügy tanulmányozására egy évre Párisba küldötte ki.

— **A helybeli jótékony nőegyesület** választmánya ma (vasárnap) d. u. fél 2 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: Bejelentések. Ellenőri állás ideiglenes betöltése. Filérestélyek tartása. Tea-estély rendezése. Szegény tanulók felruházása. Segély kérések és lehető indítványok tárgyalása.

— **Nőegyesületünk** választmányának tagjai az elnökség arra kéri, hogy a vasárnap d. u. fél 2 órakor kezdődő ülésben annyival pontosabban jelenjenek meg, mert a halasztathatatlanság ügyek elintézése után az érdeklődők együttesen mehetnek át a vármegyeháza nagytermébe tartandó kerületi szociális kurzusra, ahol helyeket fognak fentartani.

— **Rákóczi ünnep városunkban.** Székelyudvarhely város közönsége is kiveszi a maga részét II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak hazatérése alkalmából. Gotthárd János polgármester e napokban érkezik hivatásos össze, amelyen a város részéről történő ünneplés részleteit teszik megbeszélés tárgyává. Az eddigi megállapodás szerint, mely a társadalom vezető köreiből indult — az itt időző szintársulat bevonásával, részben jótékony célra, műsoros estélyt rendez e hó 29-én a város közönsége, tehát az egész lakosság. A műsort Baghy Gyula Prológja, Zrinyi Ilona, II. Rákóczi és Thököly jellemzése, a „Hajduk hadnagya“, „II. Rákóczi Ferenc fogsága“, élőkép, nyitány és befejezésül a Himnusz képezi. Zrinyi Ilonát Schiller Irma polgári isk. igazgató, Rákóczit és Thökölyt Nosz Gusztáv tanár jellemzi, aki az élőképet is rendezi. A hazafias estélyt a Budapest-szálló színháztermében tartják meg. A vármegye törvényhatóságát képviselő küldött-

ség: Ugron Akos főispán, Damokos alispán és Ugron Zoltán e hó 26-án utaznak el s miután Szepesvármegye törvényhatósága is meghívta közönségünket az e hó 30-án Késmárkon tartandó Thököly ünnepségre, Kassáról oda mennek.

— **Major tanmester vizsgabálja** ma este 7 órakor, Sándor István termeiben lesz.

— **Rákóczi- emléküzet.** Hogy a rendezendő iskolai ünnepélyek programja menne gazdagabb, menne egyöntetűbb legyen, hogy az aránylag rövid előkészületi időt mind a tanterfiak mind pedig a tanulók jobban felhasználhassák, munkáját megkönnyítsék; a tankönyvvállalatairól országsszerte ismert Polatsek-féle könyvkereskedés (Temesvár) ugy az elemi, mint a polgári és középiskolák igényeinek megfelelő s rendkívül gazdag tartalmu „Rákóczi-emléküzet“-eket adott ki. A füzeteket a vallás és közoktatásügyi miniszter 36 791 sz. a. k. rendelete alapján Szeghalmi Gyula polg. isk. tanár állította össze. A 32 oldalas népiskolai kiadás példánya 24 fillér; a polgári és középiskolák számára készült 48 oldalas kiadás pedig 36 fillér. Megrendelések Beleg Pál és Társa Székelyudvarhely küldendők.

— **Tulipánkeri szövetség és szociális kurzus.** Minthogy e hó 21., 22. és 23. napjain tartandó ker. szociális kurzus nevezetesebb tárgyai éppen a hazai iparpártolás és fejlesztés körébe tartoznak, talán nem lesz fölösleges az idevaló fiók elnökségének vagy intéző bizottságának is sorompóba lépni és figyelmeztetni ugy a tagokat, mint a helybeli egyesületeket és a nagy közönséget is a tömeges részvételre annál inkább, mert ez az eszmecsere nem lesz sem politikai, sem felekezeti jellegű.

— **Csak egy virágszál!** Ha millió sir koszorujából följajlanék a virágszál, ha millió siron egy mécses kevesebbet gyújtottunk föl s ez az egy virágszál, ez az egy mécses a tüdőbetegek gyógyítására ömlik mind, akkor nemcsak minden vidéknek megépítheti a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület a maga népszanatoriumát, ahol evenkint negyszáz veszendő, halállal eljegyzett embert fognak megmenteni — vidékenként Boldogok leszünk. ha jelszavunk varázsos módon terjed szét; ha a nagy célt megérti a mi közönségünk: csak egy virágszál a tüdőbetegek megmentésére a halottak napi koszorujából... Értse meg minden jó szív ezt a segélykiáltást.

— **Rokkant és nyugdíj-egyleti tagok figyelmébe** ajánljuk, hogy Blájer Balázs fiók kör. pénztáros a mai napon délután tartandó szociális kurzusokra való tekintetből, a tagsági díjakat delelőlt 9 órától 10 óráig fogadja el a községi iskola szokásos helyiségében. Ugyanakkor a leérkezett tagsági könyvecskéket is átadja.

— **Miskolczi Károly ügyvéd,** volt vármegyei tiszt. főügyész életének 63-ik, boldog házasságának 28-ik évében mult vasárnap hosszas szenvedés után elhalt városunkban. Temetése nagy részvét mellett, az ev. ref. szertartás szerint történt meg. Halálát odaadó hűséggel ápoló neje szül. Kandó Juliánna, valamint gyermekei: Miskolczi Endre és neje Horváth Rózsa, Miskolczi Laci és Miskolczi Etus gyászolják.

— **Tanítógyűlés.** Udvarhelyvármegye „Homoródi járás“ tanítói fiókköre okt. hó 15-én Homoródalmáson tartotta meg őszi gyűlését a tagok, köztük Ember János kir. tanfelügyelő élénk részvételével. A minden tekintetben szépen sikerült gyűlés pontjai valának: tanítás, elnöki megnyitó, napirend előtti felszólalás, felolvasás, szabad-előadás, szavalt, ének-kvartett, jelentések, új tagok fölvétele, indítványok, tisztujtás és a következő gyűlés helyének megállapítása. Kriza Sándor elnök megnyitójában az új tanterv és a tanítók törvénye méltatásával, összehasonlításával foglalko-

zik, a nála megszokott igen gondosan készült dolgozatában. Megindító volt napirend előtti megemlékezése II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai 200 év multáni nagy temetéséről, melynek hatása alatt a „Szózat“ el-énekeltetett s haza, király, nemzeti hősök emlékezete megéltetett. A gyűlés szereplői mind elismerést érdemlő módon oldották meg feladataikat. Mégis Deák M., Kis M., Vári és Derzsi Géza ének-kvartettje (kurucdalok) nagy hatást keltenek. A nap hőse azonban el kell ismerni, Kiss Jakab volt, a fiúk kézimunkájáról tartott rendkívül élénk s a tanmenetet nagyjában — ugy az agyag, mint a papír, karton és famunkából készített tárgyaival — bemutatott szabad-előadásával. Ajtai J. indítványára, melyet Györffy István pontokba foglalt indokokkal támogat. kimondatott, hogy országos mozgalom indíttassék meg ált. tanítógyűletünk után az iskolák teljes államosítására, mert addig, míg ez be nem következik, sem a magyar nemzeti ügy, sem a tanítók érdekei kielégíthetnek, diadalra jutni nem fognak. A megejtett tisztujtás a következő eredménnyel végződött: Elnöknek megválasztott Györffy István, alelnöknek Kis Mózes, jegyzőnek Kiss Jakab, másodjegyzőnek Kissné Liptay Matild, könyvtárosnak Szabó Mózes, pénztárosnak Kelemen Lajos, választmányi tagoknak Kiss Jakab és Jakab József. A felhárom órakor befejezett gyűlést közebed követte Kriza Sándor vendégszerető házában, hol a már hagyományos felköszöntők természetesen el nem maradtak. Székelymúzsna, 1906. okt. 16-án. Jakab József.

— **Rendkívüli közgyűlést** tartott csütörtökön városunk képviselőtestülete Gotthárd János polgármester elnökletével. A legtöbb adót fizetők jövő évi névjegyzékét tudomásul vették. Soó Rezső ajánlatát 30 napra kitűzték Simó József szolga fizetését 360 K-ról 400-ra emelték és az ev. ref. leányiskolának 5 al. tűzfűtő megcsavazták.

— **A jó izlés** nevében szöve kell tegyük azt az izléstelenséget, melyről ha a városi sinternek fogalma nincs, legalább a rendőrségről fel kell teteleznünk. Tegnap delelőlt 10 és 11 óra között, tehát a legforgalmasabb időpontban, furcsa látvány tárult a Kossuth Lajos utca járókelői elé. Egy lovas fogatával a sinter egy másik lovat szállított, a melynek labái fölfelé meredeztek; jellelül annak, hogy ez árnyékvilágból kimult a szegény pária Felkerjük a rendőrséget, hogy fényes nappal, a legforgalmasabb utcában, ne engedje meg az ilyen és hasonló meneteket — a jó izlés nevében, melyet — ismételjük — a rendőrségről fel kell teteleznünk. Hiszen a szervezeti és ügyviteli szabályrendelet 98. §-a értelmében: «A gyezmester a tőkapitány felügyelete alatt áll s annak rendeleteit köteles teljesíteni». Már pedig az említett «diszmenetet» aligha a főkapitány «rendeli...»

— **A polgári kör** minap rendezett műkedvelői színelőadása erkölcsileg igen jól sikerült. Műkedvelőink ismét nagy igyekezetüknek és szorgalmuknak fényes jelét adták. Bartos Tere, Hodor Margit, Likmán Róza, Kassay Berta és mások, valamint a férfi szereplők: ifj. Szemerjay Károly, Hettas Gusztáv, Csergőffy Antal, Nagy Gusztáv, Ládai Károly, ifj. Orbán József, Gergely György stb. mind közremunkáltak a siker érdekében. Az összes bevétel 164 K 70 fillér volt. Felülfizettek: Solymossy Endre, Vajda Ferenc, B. 2—2 K. N. N. és Szakáts Józsefné 1—1 K 60—60 f. olvashatlan 20 f. olvashatlan 1 K, Fekete Béni 1 K, Sándor Istvánné 40 f. Fogadják az egylet köszönetét.

— **A karakul és friz juhok** a miniszteri kirendeltséghez megérkeztek. A karakul kosokból 2 darab Bokharából (Ázsiából) való, a többi ezek ivadéka. A juhok, melyekről

lapunk előző számaiban részletes leírást közöltünk, a kirendeltség helybeli irodájánál megtekinthetők.

— **Török nyelvet bíró intelligens** egyén, aki néhány okmányt magyarra, esetleg németre lefordítani képes, szíveskedjék címét lapunk szerkesztőségével tudatni.

— **Iskolai ünnep II. Rákóczi Ferenc és társai emlékeztetőre.** (Ajánlva a „Homoróvidéki Tanítókör” valamennyi tagja figyelmébe.) A „Homoróvidéki Tanítókör”-nek f. évi október hó 15-én, Homoródalmáson tartott r. gyűlése Kriza Sándor elnöki előterjesztésére a következőket iktatta jegyzőkönyvébe: „Midőn a magyar nemzet most dicsőségteljesen uralkodik I. Ferencz József császári és apostoli királyi felséges Urnak legmagasabb rendelkezése következtében a dicsőült emlékeztető II. Rákóczi Ferenc és Thököly Imre erdélyi fejedelmek és társaik hamvait országos méretű, kegyeletes ünnepségek között temetésre haza hozza, — tanítókörünk jelen gyűlése is hazafias érzéseinek s a magyar nemzet legkiválóbb hőseit megillető kegyeletének külsőképen is megnyilatkozó kifejezést ohajt adni. Ezért gyűlésünk egyhangú határozattal kimondja: Mi, a „Homoróvidéki Tanítókör” alattvalói legmélyebb hódolattal iktatjuk jegyzőkönyvünkbe I-ső Ferenc József császári és apostoli királyi felséges Urunknak azt az örökemlékeztető, dicsőségteljes fejedelmi cselekményt, amelylyel magyar nemzetünknek ezelőtt 200 esztendővel felujult és e fejedelmi cselekménybe nem következtéig még sajgott sebére, ime már gyógyító balzsamot nyujot”. Továbbá jegyzőkönyvünkbe vesszük dicsőült II. Rákóczi Ferenc és Thököly Imre választott erdélyi fejedelmek és társaik elévülhetetlen, hazafias érdemeiknek — magunk részéről is — elismerő kinyilvánítását. Végül gyűlésünk hazafias érzelmekből áthatva, tanítókörünk valamennyi tagját felhívja: tartson ki-ki saját iskolájában, tanítás keretében „Iskolai ünnepet II. Rákóczi Ferenc és társai emlékeztetőre” az országos ünnepségek, illetve a temetés napjaiban.” A fentírt jegyzőkönyvi határozatot mihez tartás céljából a Tanítókör t. tagjaival ezuton közlöm. Homoródalmás, 1906 okt. 16. Kriza Sándor.

— **Egy szorgalmas ember szolgá-**nak havi fizetéssel, egész évi kötelezettséggel azonnal alkalmazást nyer Székelyudvarhelyt. Cím e lap kiadóhivatalában megudható.

— **Uj cukrászat.** Ujhelyi Rezső cukrász városunkban, Kossuth Lajos utca 7. szám alatt (a Pálffy-féle házban, hol legutóbb Virág József kereskedése volt) mai napon előkelő cukrászatot nyitott. Erre vonatkozó értesítése mai számunk hirdetései között olvasható. Mindenesetre becsület és pártolást érdemel Ujhelyi, aki magyar névvel köszöntött be hozzánk, a székelly anyavárosba.

— **A róm. kath. plebánia templom** belső javítása és díszítésére adakoztak (VI. közlemény) Zonda József 133 számú gyűjtőíven: Mélik István Waituk Józsefné özvegy Török Antalné 10—10 K, Csiky Jenő Mélik Bogdán Várterész Antal ifjú Török Antal Ferenczy Károly, Merza Emilia 5—5 K, Vilman Géza 3 K, Bogdán Istvánné N N Lázár Péterné Sebeny Geróné Ferenczy Istvánné Dr Viola Sándorné Dr Sándor Gyula Dr Sándor László Merza Vilmos Szabó Annuska Szabó Gézné Száva Lukács Filep Sándorné Szánthó Jolán 2—2 K, N N Dr Szini Jánosné Gagyné Száráné Gözsy Árpádné Fülöp Incika H I M I M E 1—1 K, összesen 100 K, özvegy Boros Károlyné 96 számú gyűjtőíven: özvegy Boros Károlyné 10 K, Kassay Ákosné 102 számú gyűjtőíven: Kassay Ákosné 3 K, Remér Jánosné 79 számú gyűjtőíven: Remér Jánosné N N 10—10 K, Novák Erzszi 4 K, N N 3 K, Martinovits Szilárdné özvegy Pál Jánosné Golya Ernesztin Zöld Jánosné Dózsa Jakabné Balázs Julia Wilhelm Margit Keresztes Antonia Nyirő Mihályné Marnosszes Danielné Hadnagy Lina 1—1 K, özvegy Szigethy Istánné 50 fillér, N N

CsontFerenc Cergely Mátyás 40—40 f. Nagy Jánosné 30 f, Jakab Józsefné Boldizsár Juliska Barca József 20—20 f, Agoston Mózes 10 f, összesen 42 K 70 f, özvegy Mihálovits Béláné 92 számú gyűjtőíven: Boldolláné Sára Kálmánné Kovács Pálné Heinpál Zöld Jánosné Dr Imreh Domokosné 2—2 K, Mátéffy Domokosné Korb Jánosné 3—3 K, In nomine Deus Schiefner Károlyné Vánkyne Dr Pál Ernőné özvegy Rápolthy Domokosné Dr Vass Miklósné Dr Grop Viktoria 1—1 K, összesen 25 K, Dr Egyed Balázsné 91 számú gyűjtőíven: Becsek Aladár 10 K, Barabás András 6 K, Krausz Ernő 5 K, Dr Egyed Balázsné 2 K, Esztelgár Bálint 1 K, összesen 24 K, Szaidel Zsuzsanna 119 számú gyűjtőíven: Szabady Tivadar Dr Hinléder Ernő 5—5 K, özvegy Jancsó Antalné 3 K, Sándor István görög kath. esperes 2 K, Pálffy László 1 K özvegy Szabady Ferencné 1 K 40 f, Donáth Gyula Florián Gyula Szőke Józsefné Kapcza Károly Szédel Zsuzsa 40—40 f özvegy Fodor Istvánné Albert Péterné 30—30 f, N N N N N Ülkei Véri Csendő Rózi Bartalis Mihályné 20—20 f, László Anna Jakab Imréné Jakab János Jakab Juliska Gál Viktor 10—10 f, összesen 21 K 70 f, özvegy Reichert Vilmosné 24 szumu gyűjtőíven: gróf Haller János 5 K, Ujházy Lászlóné 3 K, Neuschloss gőzfűrészhomoród 4 K, Walonta 2 K Demény Gézné Apáthyne Repede Gy. ifju Reichert József Nisztor Horod Makovits Adolf Nagy József Horzár Teréz Kont János Farkasházi Adel özvegy Wolfshantné Tellman Etelka Stanarsz Hugó Gáspár Bogdán Krausz Helen 1—1 K, Huszár Lajos Bokor Endréné 50—50 fillér, özvegy Gáspár Józsefné Both Názár 40—40 fillér, Izsákné 60 f, Müller Eliz Válics Jenőné 20—20 f, Maksainé 10 f, összesen 32 K 90 f, 8 gyűjtőív összege 260 K 30 f I—V közlemény 1751 K 7 f, összesen 2011 korona 37 fillér Fogadják a nemesszöv. adakozók ez uton is hálás köszönetünket.

Székelyudvarhely, 1906. október 16.

Gróf Mikes János Pasek Viktor, főesperes plebanus, bizottsági pénztárnok, bizottsági elnök.

— **Október 23-án délelőtti** szociális kurzus nem lesz E helyett 24-en (kedden) d. e. kurzus tagjai részt vesznek a templomszentelési ünnepségen. Este pedig oltáregyleti ünnepély lesz a már közölt sorrenddel. Kedden d. u. 3 órakor azonban a kitűzött előadásokat Nagy Emil, Ugron Gábor és Dr Giesswein Sándor orsz. képviselő megtartják.

— **Az unitárius templom építése** gyorsan halad s bár a kitűzött időre a munkásiány miatt a vállalkozó nem is hozhatta fedél alá kerül. Teljesen készen csak jövő év nyarán lesz s gazdagítja Udvarhely szépségét egy modern monumentális épülettel. Kár, hogy kissé el van dugva, szépsége nem érvényesülhet úgy, amint azt valóban megérdemelné. Még nincs együtt a szükséges összeg s nagy hálával vesz minden fillért az egyház, aki felépítéséhez hozzájárul.

— **Tisztelettel kérem** azon barátaimat, kiknél még gyűjtőívem van, azt sürgősen visszaküldeni szíveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok számáról tájékozva legyek. Székelyudvarhely, 1906. okt. 17. Tarsafalvi Pálffy Aladár.

TANÜGY.

Az udvarhelyvármegyei róm kath esperes kerületi tanító-egylet „Havasali” fiókköre Homoród-Remetén, 1906 évi november 12-én tartja a rendes őszi választó-gyűlést, melyre a rendes, pártoló és alapító, ugyszintén a tanügybarátokat tisztelettel meghívja az elnökség. Targy: 1. fél 10 órakor szentmise 2. Gyakorlati tanítást tart: Marton Albert helybeli tanító. 3. Elnöki megnyitó. 4. Elnök választás. 5. A mult gyűlés jegyzőkönyvének a felolvasása és hitelesítése. 6. Szavaz: Ferencz József szentegyházassalvi tanító. 7. Felolvasást tart: Szabó Antal székelyudvarhelyi kántor-tanító. 8. A gyakorlati tanítás bírálata. 9. Szavaz: Bálint Károly kadicásfalvi kántor-tanító. 10. A felsőpatai tanitói

kör felhívásának a felolvasása és tárgyalása. 11. A jövő gyűlés helyének megállapítása. 12. Indítványok. Kelt Fenyéden, 1906. október 16. Dobay Ferenc, alelnök. László Dénes, jegyző.

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Irta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(78. folytatás.)

Az 1568-ik év orsz. cikkelyeiben a többi közt az a rendelkezés áll, mely szerint Aranyosszék területén bármely faluban, csak némelyek lehetnek a tizedfizetéstől fölmentve, mások ellenben a magok módja és szokása szerint adják meg a tizedet.²² 1591-ben a székelyek tizedje szabályszerű rovatok, vagy porcióként van említve és az országgyűlés azt a rendelkezést teszi a mellé, hogy a tizedszedőknek a bárányt és malacot nem szabad Szent Márton napon túl a megtizedeltkénél hagyni.²³ Abban a szabadságlevélben, melyet Báthori Zsigmond a székelyeknek 1595-ben ajánlott, de a mely nem tagadtatván el, hatályba nem lépett, az áll, hogy a székelyek csirkét, malacot, bárányt, méherajt továbbra is a régi szokás szerint adjanak.²⁴ A tized fizetéstől végül aztán Báthori szabadságlevele 1601-ben, amely azután jogerejüvé is lön, fölmentette, megszabadította a székelyeket.²⁵

Ezeken a tizedeken kívül adták és fizettek a székelyek e korszakban az ugynevezett kepe vagy kalongya pénzt is. Ez az adó sem volt időnként való, hanem állandó jellegű adó. Az 1591-iki országgyűlés emlékeztetőleg mondja ki, hogy a tizedszedők a székelyektől a régi szokás szerint hajtásák be a kepet, miből következtethető, hogy az már rég meghonosult állandó adóként szerepelt, melynek behajtásához fölösleges is volt az országgyűlés jóváhagyása. A kepe e szerint rendes rovatál s nem országgyűlésileg megszavazott segedelem volt. 1593-ban megint székelyekről van szó, akik tizedet adnak, öt kalangya vagy csomó után egy dénárt adnak. Eből a pontból úgy látszik, mintha a Székelyföldön is adtak volna gabonatizedet.²⁷

Mint rendkívüli költséget szavazák meg 1593-ban az ugynevezett kalangyapénzt. Bizonyos fajta jövedelmi adó volt az. Az ország minden lakosát terhelte: nemes, jobbágyot, városi polgárt és fejedelmi jószágot egyaránt. Minden csomó vagy kalangya buza, lencse, rozs után 1 dénár pénz járt ki, enynyit szedtek s két kereszt zab után ugyanennyit a nemesektől s másoktól, a kik pedig közönségesen nem fizettek tizedet. A tized fizetésre kötelezettek azonban csak 5 kalangya után fizettek 1 dénárt. Azok, a kiknek gabonaneműjök nem termett, marhalétszám szerint fizették ezt a rendkívüli adót; a birtoktalan napszamosok, kornyelven szólva semmísek, 5 dénár fejadót adtak, a taksás városok pedig meghatározott summát. Az ezen megszavazás folytán begyűlt pénz a Konzevátorokhoz (zsugorgatók?) volt szállítandó; a székelyek között ezt a hivatalt Siger János igazgatta akkor, kinek székhelye Kolozsvár volt.²⁸ Rendkívüli esetekre egy állandó fundus, alap megteremtése vala ennek az adónak a célja. De a behajtása, vagy talán az értékesítése, nagy nehézségekkel járt s Háromszék még a következő év augusztusában is 1100 fttal hátrálékban volt.²⁹ Közadókából pótolták egyelőre és később határerősítésekre fordították azt. A század végéig ennek az adónak újra kivetéséről nincsen többé szó.

Mig a kalangya pénz már rendeltetése szerint és annál fogva is, hogy az nemesre és nemtelenre, tized kötelesre s tizedtől mentes

polgárra, kivétel nélkül volt kivetve róva s így rendkívüli adónak nevezhető, addig a kepe pénz szabályszerű rovatál volt, mi abból is kitűnik, hogy idézett privilegiumában Báthori Zsigmond 1595-ben régi szokás szerint a székelyeket annak fizetésére tovább is kötelezni akarta, továbbá hogy később 1601-ben a capetivetől, azaz: kepe pénz fizetésétől fölmentette őket.

Kepe alatt Dózsa Elek³¹ „a papnak és tanítónak a hivek által adott jövedelmet érti, a mi gabonából, tűzifából, borból, a lelkeszi földék megmiveléséből és stólából állott. Csak-hogy ez a jövedelem éppenséggel nem volt tized, mint az volt a szász-földön, hanem a lelkeszi díjjazása volt a hívők által, mely századok folytán helyileg különféleképp fejlődött. A fent idézett esetekben azonban nem az egyházi vagy lelkeszi javadalom forog kérdésben, hanem magának a fejedelemlnek adott tized vagy rovatál.

Kepe és kalangya gabonane-műt, takarmányfélét jelent, maga a kepe pénz tehát egy rész, egy porció volt a gabonaneműekből, hasonló a rozstizedhez, a melyet azonban úgy látszik nem természetben, hanem készpénzben fizettek.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

— **Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten** budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva . . .	145—	148—
Finom szesz adózatlanul . . .	45-50	48-50
Nyers szesz adózva	143—	145—
Denaturált szesz	38—	40—

Kiadja: Betegh Pál és Társa ujságkiadó intézete.

NYILT-TÉR.*

En aláírott ifj. Meburger András (lakom Homoróddaróc községben 171 h. sz. alatt) kijelentem, miszerint Dinka István Gyula urat igazságtalanul rágalmaztam. Azonban e rágalmak légből kapottak, tehát elismerem, hogy igazságtalanságot követtem el vele szemben és hogy nem igazat mondtam.

Ifj. Meburger András.

* E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Miért

részesítik előnyben a Scott-féle Emulsio-t a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendesen emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsio-ban a csukamájolaj legfinomabb cseppecskékre lévően osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ennélfogva a csukamájolaj oly óriási táp- és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt, új életet jelent.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr B U D A P E M I L

„Városi gyógyszer-tára” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszer-tárban.

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár

állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban

Gyertyánty J. fia vasnagyszerkedésében Székelyudvarhelyen.

Mosóintézet. Nagyerdemű közönségnek tudomására hozom, hogy Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 60. szám alatt egy mosóintézetet nyitottam. elvállalok mosást, vasalást és ruhatisztítást jutányos áron.

964—1906. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A parajdi sóbányából a sónak kiemelésére szolgáló lójárgányhoz szükséges lóerő szolgáltatása, valamint a kiemelt sónak a sóörlo malomig leendő elfuvaroztatása 1907. évi január hó 1-től 1909. évi december hó 31-ig terjedő időre 1906. évi október hó 30-án délelőtt 9 óráig a sóbánya hivatalnál tartandó nyilvános szóbeli árlejtés és azzal kapcsolatos zárt írásbeli ajánlat útján, a legkisebbet ígérőnek bérbe adatik.

Bánatpénz a lójárgány szállításhoz 1000 K, a fuvarozáshoz 300 K. Részletes feltételek a hivatalnál megtekinthetők.

M. kir. sóbánya-hivatal.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS ÉS STOCK

pároló-telepe
FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni miszerint ujonnan berendezett fűszer, festék, fonal, színes fejtők és csemege üzletemet Deák-tér 15. szám alatt megnyitottam.

Ajánlom legfinomabb minőségű kávéimat, u. m.: Jamaikai, Cuba, Ceylon, Portorico, Quatemala, valamint

különböző gyöngy kávé fajaimat, finom olasz rizseket, valódi Veumann-féle aradi liszteket, továbbá előpatoki, kászoni, Székelyszelters és Baros forrás és ásványvizeteket, mindenemű olajak, festékek, magyar gyártmányu szoba padló mázak, legfinomabb kristály tiszta szagtalan petróleumot stb.

Midőn a nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérem, szolid áram, valamint pontos és előzékeny kiszolgálásról nagyra becsült vevőimet biztosíthatom.

Alázatos tisztelettel
Hánn József.

„Eredeti Singer” varrógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer” cég képviselőjénél rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árusíthatnak.

Kiváló tisztelettel
Bokor András.
az „Eredeti Singer” cég megbízottja.

Balácsi Ignác mészáros-nál marhaszuszaknak való kilója 1 K 12 f. sütni való 1 K 20 f. 543 2—3

„Egyesült ceglédi szőlősgazdák borelárusító társasága” Cegléd.

Egyenlősíti, bepincézi és áruba bocsátja a termelők tisztán kezelt legkitünőbb borait.

Nyilvántartja és közvetíti ezentúl az egyes termelők magán pincéiben, sajátkezüleg gondozott boraikat is.

Különösen előnyös szövetkezeteknek és vendéglősöknek a nálunk való bevásárlás, mert egész éven át egyforma és akármilyen nagytömegben folyton egy és ugyanazon bort kaphatják.

Ezuttal áruba bocsátjuk a legkitünőbb siller színű „Kadarka” és zöldesfehér „Ezerjó”, „Rizling” stb. fajokat is, melyek több vaggon vételénél igen mérsékelt árban kaphatók.

Levél vagy sürgöny cím: Egyesült szőlősgazdák társasága Cegléd.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagyszerkedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben hapható.

Főzöttcetgyári raktár!

Legkiválóbb minőségű főzöttcet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

KOCSIK

kiváló minőségben és olcsó árakon állandóan kaphatók: Albert Péter kovácsmesternél Székelyudvarhelyt. Használt kocsikat becsérel és kijavít.

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budapesti m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földmívelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

következő hivatalos vizsgálaton átnem

BOROK

vannak nagy mennyiségben raktáron:

	Fogy. adóval együtt	Fogy. adó nélkül
Magyarigeti rizling	80 fillér	70 fillér
Mézses fehér	65 fillér	55 fillér
Siller székelyi	47 fillér	37 fillér
Fehér asztali	45 fillér	35 fillér
Hegyaljai asztali	78 fillér	68 fillér
Villányi vörös, 1900 évi	88 fillér	78 fillér
Tolcsvai származó 1900	155 fillér	144 fillér

Palack borok: Zöld sylvani, Magyarigeti Som, Keszeméti Auvergnas Gris, Farcali Furmint stb. fajta kitünő palack borok a legolcsóbban kaphatók. — Megrendelésre bármely faj palack borok hozathatók. Vételnél hordóért literenkint 13 fillér letét adandó. — Hordók 3 hónapon belül sértetlen tiszta állapotban, a székelyudvarhelyi pincébe szállítást levonva, a felszámlított áron visszavételnek.

Első Budapesti Malom-építész és Gépgyár képviselője.
KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Uj cukraszda megnyitás!

Alulírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy helyben a Kossuth-utca 7. szám alatt

cukrászdámat

folyó hó 21-én megnyitom.

A kül- és belföld nagyobb cukrászdákban szerzett több évi tapasztalataim lehetővé teszik, hogy jó és izletes süteményeimmel a n. é. közönség legmesszebb menő kíváncsáit is kielégíthetem. Lakodalmakra, keresztelőkire és nagyobb ünnepekre történő megrendeléseket gondos kivitelben és izletesen készítek el.

Megrendelésre készítek legfinomabb kivitelű tortákat, tea- és csemege-süteményeket, mandula-különlegességeket, bonbonokat, pástétomokat, krémeket, fagyaltokat és minden ezen szakba tartozó dolgokat. Naponta friss hassé és kávéhoz való izletes sütemények kaphatók. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Ujhelyi Rezső cukrász

Kossuth utca 7. szám.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi község-raktár!

Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárunkban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszmiárak, függő, fali és asztali lámpákban.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, butélikában és kimérve, ugyszintén minden fajta likörök, a legjobb és leghirnevesebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak!

Nyomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt, 1906

KÉRJEN

csak
Seller és Kary-féle

FREDIN

legjobb tisztítószer minden lábbelihez, fekete és sárga színben. Különösen ajánlható boxcalf, oscarja, chevreaux és lakcipőh. Bécs, XII.1.

Tankönyvek, tanszerek

kaphatók: BETEGH PÁL és TÁRSÁNÁL.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közsévényél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroslánhoz”,

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.